

Styret i Jool Capital Partner AS
Etg. 4
Grundingen 2
0250 OSLO

VÅR REFERANSE
17/9874

DERES REFERANSE

DATO
02.04.2019

Merknader - endelig rapport etter stedlig tilsyn

Finanstilsynet viser til stedlig tilsyn i forsikringsagentforetaket Jool Capital Partner AS den 29.11.2017, Finanstilsynets foreløpige rapport av 4.7.2018 med varsel om sletting av registrering, foretakets svar på foreløpig rapport av 21.9.2018 (tilsvaret), foretakets brev av 7.12.2018 og øvrig korrespondanse i saken.

1. Innledning

Jool Capital Partner AS (JCP) ble registrert som forsikringsagent i Finanstilsynets register 15.8.2014. JCP har formidlet livsforsikring med investeringsvalg for Quantum Leben AG (Quantum) gjennom en agentavtale. Quantum har hovedsete i Liechtenstein.

Finanstilsynet varslet i foreløpig rapport 4.7.2018 om sletting av Jool Capital Partner AS fra Finanstilsynets forsikringsagentregister i medhold av forsikringsformidlingsloven § 9-4 som kan benyttes ved grove eller gjentatte overtredelser av regelverket.

Foretaket opplyste, blant annet i tilsvaret, at underagentavtalen med verdipapirforetaket Jool Markets AS (JM) er under avvikling og at øvrige underagentavtaler er avviklet. Det framgår av foretakets brev av 7.12.2018 at foretaket fra høsten 2018 ikke har formidlet nye forsikringsavtaler. Foretaket opplyser at det har bistått Quantum med å finne en ny agent og at avtalen mellom JCP og Quantum skulle opphøre med virkning fra 15.2.2019. Foretaket ba derfor om å bli slettet fra Finanstilsynets register fra samme tidspunkt. På bakgrunn av dette slettet Finanstilsynet foretaket fra Finanstilsynets register 5.3.2019 i henhold til forsikringsformidlingsloven § 9-3.

Merknadene omtaler enkelte vesentlige forhold fra tilsynet. Punkt 2 beskriver virksomheten, punkt 3 forsikringsproduktet formidlet for Quantum, herunder underliggende investeringer, punkt 4 analyse og rådgiving, punkt 5 kontroll av underagentvirksomheten, punkt 6 ansvarsforsikring og i punkt 7 omtales sletting av registreringen.

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i søsterforetaket Jool Markets (JM) 6.12.2017. Foretakets tillatelse til å yte investeringstjenester ble tilbakekalt i vedtak 19.3.2019. Klagefristen er ikke utløpt på nåværende tidspunkt¹.

¹ Vedtaket er gitt oppsettende virkning til klagefristens utløp.

2. Jool Capital Partner AS og Jool-konsernet

JCP er datterforetak av det svenske foretaket Jool Capital Partner AB (JCP AB) som er en del av Jool Invest AB-konsernet. Jool Invest AB eier ca. 80 prosent av JCP AB. JCP AB eier i tillegg til JCP også verdipapirforetaket Jool Markets og Jool Family Office AB. De to sistnevnte foretakene hadde under tilsynet underagentavtaler med JCP. I følge foretaket var JCP AB inntil våren 2015 registrert som forsikringsagent for Quantum, og det vesentlige av konsernets virksomhet var i Sverige. Da konsernet i 2015 kjøpte det norske verdipapirforetaket Magellan Corp AS og etablerte verdipapirvirksomhet i JM ble virksomheten i Norge den sentrale i konsernet. Jool Capital Partner ABs agentavtale med Quantum ble overført til JCP som også overtok administrasjonsansvaret for Quantums kunder i Norge og Sverige. Jool Capital Partner AB fortsatte virksomheten som underagent til JCP.

Konsernstrategien til JCP AB er beskrevet slik: «Vår forretningside er å bidra til å finansiere sunne norske selskaper som har kapitalbehov for å kunne realisere sine vekststrategier. Vi muliggjør dette ved å hente inn kapital fra våre kapitalsterke investorer og institusjoner, og gir dermed selskapene anledning til å gjennomføre sine planer. Våre investorer tilbys samtidig tilfredsstillende rente på sin investerte kapital».

JM hadde på tilsynstidspunktet konsesjon som verdipapirforetak og var tilrettelegger av obligasjoner og brolån. JCP bidro til JM's emisjonsvirksomhet ved å rådgi sine forsikringskunder som har livsforsikringsavtaler med investeringsvalg om å delta i obligasjonsemisjoner tilrettelagt av JM, og bidro til økt omsetning og likviditet i annenhåndsmarkedet for emitterte lån ved å gi kunder råd om å kjøpe eller selge underliggende investering etter emisjonen. JCP formidlet tidligere Quantum livsforsikringer med investeringsvalg gjennom et større antall underagenter, men fra mai 2018 var JM eneste underagent. Underagentavtalen med JM ble avviklet høsten 2018.

Styret i JCP bestod på tilsynstidspunktet av Morten Skjønberg (leder) og Tom Evert Olander. Skjønberg var ansatt i en 20-prosentstilling som daglig leder i JCP og i en 80-prosentstilling som salgssjef i JM. Etter tilsynet har Skjønberg gått ut av styret, og JCP har fått en ny daglig leder.

3. Forsikringsproduktet Jool Life

3.1 Kort om livsforsikring med investeringsvalg

Livsforsikring med investeringsvalg er et forsikringsbasert spareprodukt, ofte også omtalt som unit link-forsikring. Det vesentlige av innbetalt forsikringspremie blir plassert i ulike aktiva (underliggende investeringer) som er avgjørende for verdien av forsikringen. Underliggende investeringer er en del av, og en egenskap ved forsikringsproduktet, og kan ikke skilles fra dette. Noen forsikringsforetak som tilbyr investeringsvalg, gir kunden mulighet for å velge mellom forhåndsdefinerte investeringsporteføljer som typisk har ulik forventet avkastning og risiko. I slike tilfeller bestemmer forsikringsforetaket hvilke underliggende som skal inngå i porteføljene. Andre forsikringsforetak tilbyr mer åpne investeringsunivers hvor kunden selv velger underliggende investeringer. Forsikringselementet er ofte beskjedent, ned til én prosent, hvilket innebærer en forsikringsutbetaling på 101 prosent av verdien av underliggende investeringer på utbetalingstidspunktet eksklusiv kostnader. Kunden kan ha avtale om faste premieinnbetalinger eller innbetale en premie ved første gangs tegning og selv velge tidspunkt og størrelse på senere premieinnbetalinger.

I livsforsikringer med investeringsvalg er forsikringsforetaket eier av underliggende investeringer, og det er derfor forsikringsforetaket som tegner seg i emisjoner, ikke forsikringskunden.

3.2 Om Jool Life

Forsikringsproduktet JCP formidler for Quantum er markedsført («white-labeled») som Jool Life og beskrevet slik: «Jool Life tilbyr en plattform som er skreddersydd for Jools høytytende rente-produkter der skattefordelen og fleksibiliteten rundt investeringsbeløp forbedrer muligheten til god avkastning og risikospredning».

Jool Life har tilnærmet åpent investeringsunivers og kunden velger underliggende investeringer. Forsikringselementet er minimalt. Kunden betaler en premie ved første gangs tegning og kan senere velge å innbetale mer.

Finanstilsynet skrev i foreløpig rapport at JCP har gitt kundene råd om å investere underliggende i lån tilrettelagt av JM. JM tilrettelegger obligasjonslån og brolån i størrelsesorden 30 til 300 mill. kroner. Det framgår av JM's styreferater at av totalt utstedt obligasjonsvolum tilrettelagt av JM sto to utstedergrupper for omtrent to tredjedeler av totalt volum i 2016 og omtrent halvparten i 2017. Av samlet tilrettelagt obligasjonsvolum er det en overvekt av utstederselskaper innen eiendom. I brev til Finanstilsynet av 11.10.2017 skriver JM at det «anser sine produkter for å ha høy risiko og passer ikke for investorer som ikke har en høy-risiko toleranse og god forståelse av risiko». I sin presentasjon av virksomheten under det stedlige tilsynet i JM beskrev JM sine produkter som «Låneprodukter hvor utsteder ofte er et relativt lite og ukjent selskap, Låneprodukter med høy risiko og lav likviditet».

Finanstilsynet skrev også i foreløpig rapport at JCP tidligere ikke la begrensninger på kundens underliggende investeringer så fremt investeringen var godkjent av Quantum, men at valget av underliggende investeringer på tilsynstidspunktet var begrenset til obligasjoner og lån tilrettelagt av JM.

Foretaket opplyser i tilsvaret at det ikke har lagt begrensninger på hvilke underliggende kunden kan ha, men at foretaket kun har begrenset seg til aktivt å distribuere lån tilrettelagt av JM. Rådgivning knyttet til å legge øvrige instrumenter inn i forsikringsløsningen, er derfor mest aktuell der kunder allerede eier slike instrumenter eller selv gjennom verdipapirforetak initierer kjøp av disse. Foretaket opplyser at nordiske Quantum-kunder har 450 ulike underliggende investeringer. I antall er ca. 36 prosent av disse tilrettelagt av JM. Andelen har tiltatt som følge av at JM er blitt eneste underagent og tydelig framstår som formidler av egne tilretteleggelser.

I tilsvaret slutter JCP seg til det som er referert om JM's vurderinger av risiko og hvilke investorer produktene passer for. JCP viser også til at kunder derfor ikke har større andel av sin disponible formue i obligasjoner og lån tilrettelagt av JM enn de faktisk ønsker og det er fornuftig å ta høyere risiko på. Videre opplyser JCP følgende:

- Kunden rådes ikke til å eie flere instrumenter i ulike lån til samme utstedergruppe. Risikoen spres også ved å ha ulike typer eiendomsselskaper (bolig, industri, eiendomsutvikling), eksponering i flere land (Norge, Sverige og Danmark) og mellom by og land.
- Selv om risikoklassen er den høyeste på skalaen for alle disse foretaksobligasjonene, er det også innenfor dette ytterligere nyanser av risiko: en foretaksobligasjon med høy prioritet og god pantesikkerhet har lavere risiko enn en usikret.

- De to utstedergruppene som er nevnt i foreløpig rapport har henholdsvis 13,8 prosent og 18,5 prosent av samlet obligasjonsvolum tilrettelagt av JM i 2017.

Når foretaket tilbyr produkter der forsikringselementet knyttes til verdien av unoterte foretaksobligasjoner med lav likviditet, må dette anses som et komplekst forsikringsprodukt som stiller store krav til foretakets rådgivning. Foretaket kan ikke forutsette at en ikke-profesjonell kunde har tilstrekkelig kunnskap og erfaring til å kunne vurdere eiendomsverdier i områder og land hvor kunden ikke er godt kjent, eller andre faktorer som påvirker verdsettelsen og dermed også verdien av eventuelle pant i utstederforetaket eller på eiendommen. Finanstilsynet vil også bemerke at det for kunden vil være vanskelig å etterprøve verdsettelsen foretaket gjør, ettersom det ikke foreligger observerbare markedspriser for underliggende eiendeler.

Finanstilsynet forstår det slik at foretaket også mener at kompleksiteten i produktet må hensyntas i den rådgivningen som gis til kundene. Foretakets etterlevelse av gjeldende krav til avdekking av kundens krav og behov, kravet til skriftlig begrunnelse og kravet til rådgivning vil i det følgende vurderes i lys av at foretaket har formidlet et livsforsikringsprodukt med unoterte kredittobligasjoner som underliggende.

4. Avdekking, analyse og råd om kundens forsikringsbehov

4.1 Rettslig grunnlag

Det følger av forsikringsformidlingsforskriften § 3-1 fjerde ledd at forsikringsformidleren på grunnlag av opplysninger fra kunden, som et minimum skal presisere kundens krav og behov, samt begrunne hvert råd den gir kunden om et bestemt forsikringsprodukt. Presiseringene skal tilpasses forsikringsavtalens kompleksitet og gis skriftlig.

Etter forsikringsformidlingsforskriften § 3-1 femte ledd har forsikringsformidlingsforetak samme informasjonsplikt som et forsikringsforetak har etter forsikringsavtaleloven kapittel 2 og 11. Etter forsikringsavtaleloven § 11-1 første ledd skal et forsikringsforetak ved tegning så vidt mulig sørge for at forsikringstakeren får råd om dekningen av foreliggende forsikringsbehov. Bestemmelsen innebærer at foretaket må analysere kundens behov og deretter gi råd om hvilke forsikringsavtaler foretaket kan tilby for å dekke behovet. For livsforsikringer med investeringsvalg er det i forvaltningspraksis stilt strenge krav til innhenting av opplysninger om kundens krav og behov. Dette skal bidra til at råd om tegning faktisk dekker et forsikrings- og sparebehov hos kunden. Når forsikringsforetaket tilbyr åpent investeringsunivers overlates investeringsbeslutningen til kunden og det skjerper kravene til presisering ytterligere.

Det er kundens investerings- og sparebehov som er det vesentlige når forsikringsformidlingsforetak analyserer og gir råd om livsforsikringer med investeringsvalg med et marginalt forsikringselement. I lys av dette må foretaket vurdere om investerings- og sparebehovet best blir dekket ved å inngå en forsikringsavtale eller dekkes bedre ved å spare og investere på andre måter.

Kartleggingen bør avdekke kundens inntekts- og formuesposisjon generelt, herunder øvrige forsikringer og investeringer, antall år til pensjonsalder, risikovilje, kompetanse, erfaring og om kunden kan forventes å forstå risikoen i produktet. Finanstilsynet har uttalt at avdekking av kundens forsikringsbehov i slike tilfeller innebærer en egnethetsvurdering. Finanstilsynet har også uttalt at et forsikringsforetak har plikt til å fraråde kunden dersom et produkt ikke er egnet.

Finanstilsynet viser til rundskriv 14/2016 som oppsummerer minimumskrav til informasjon og rådgivning. Rundskrivet gjelder også for forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat ved salg av livsforsikring med investeringsvalg i Norge.

4.2 Finanstilsynets vurdering

4.2.1 Innledning

Foretaket har til det rettslige grunnlaget anført følgende:

- Kravene som Finanstilsynet viser til i rundskriv 14/2016 er ikke spesifikke regler på det nivå som gjelder for verdipapirforetak, men et mer helhetlig krav om forsvarlig kartlegging. Dette innebærer at en kartlegging ikke vil være mangelfull selv om den ikke oppfyller spesifikke bestemmelser om innhold eller fremgangsmåte som gjelder for verdipapirforetak.
- Rundskrivet viser også implisitt at reglene for forsikringsformidling ikke fullt ut tilsvarer de som gjelder for verdipapirforetak. Om kartleggingen og analysen vises blant annet til at Finanstilsynet har uttalt at dette «i prinsippet langt på vei innebærer en slags egnethetsvurdering av forsikringskunden».
- I høringsnotat av 30.08.2013 om dokumentasjonsplikt knyttet til salg og rådgivning av alternative spareprodukter mv., foreslo Finanstilsynet at salg og rådgivning av alternative spareprodukter skulle være underlagt tilsvarende krav til dokumentasjon som salg og rådgivning av finansielle instrumenter. Reglene ble ikke fulgt opp, og Finanstilsynet har gjentatt forslaget i høringsnotat om gjennomføring av IDD i norsk rett.

Finanstilsynet vil bemerke at det ikke har vist til verdipapirhandelens regelverk i denne saken som grunnlag for overtredelse av regelverk, men til egnethetsvurderingen som sådan.

Egnethetsvurdering etter verdipapirhandelloven skal sette foretaket i stand til å vurdere om et bestemt finansielt instrument eller investeringstjeneste passer for kunden basert på nærmere bestemte opplysninger om kunden, blant annet kunnskap og erfaring fra markeder for finansielle instrumenter. Finanstilsynet bemerker at opplysningene som det i rundskrivet anbefales at forsikringsforetaket eller forsikringsagenten kartlegger ved salg av livsforsikringer med investeringsvalg, er opplysninger av tilsvarende art som skal sette foretaket i stand til å oppfylle forsikringsavtalelovens krav om å gi et råd som dekker kundens foreliggende forsikringsbehov. Kartleggingen skal sette forsikringsagentforetaket i stand til å oppfylle forsikringsformidlingsregelverkets krav om 1) skriftlig å presisere kundens krav og behov basert på opplysninger fra kunden, samt 2) skriftlig begrunne rådene som gis. Begge deler skal tilpasses den foreslåtte forsikringsavtalens kompleksitet. I avtaler om livsforsikringer med investeringsvalg er underliggende investeringer som nevnt en integrert og vesentlig del av produktet, og presiseringene og begrunnelsen må derfor også dekke underliggende.

Finanstilsynet bemerker at mangelfull innhenting av vesentlige opplysninger fra kunden i forhold til forsikringsproduktet som formidles, vil kunne medføre at foretakets skriftlige presisering av kundens krav og behov og begrunnelsen for rådet er mangelfulle, noe som vil være i strid med forsikringsformidlingsloven med forskrifter. Kundens grunnlag for å foreta en informert beslutning vil i slike tilfeller være svekket, og manglene kan i tillegg føre til at rådet heller ikke er egnet til å dekke kundens forsikringsbehov.

4.2.2 Innhenting av kundeopplysninger, presisering av forsikringsbehov og råd om tegning i emisjoner tilrettelagt av JM

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til lydopptak av samtaler innhentet i forbindelse med tilsynet med JM. JM er et verdipapirforetak og har plikt til å foreta lydopptak. JCP opplyser at tilsvaret på de punktene hvor Finanstilsynet viser til lydopptak bygger på en redegjørelse fra JM, siden JCP selv ikke har hatt anledning til å høre på lydopptakene. Finanstilsynet bemerker at det har sett bort fra lydopptakene i de endelige vurderingene av om regelverket er etterlevd. Finanstilsynets vurderinger er basert på øvrig innhentet dokumentasjon.

Finanstilsynet la til grunn i foreløpig rapport at JCP i det vesentlige kjenner til kundenes kunnskap om og erfaring fra handel med verdipapirer, selv om dette vanligvis er angitt som avkryssing i forhåndsbestemte alternativer. Foretaket har opplysninger om kundens alder, normalt også yrkesbakgrunn og utdannelse, finansielle eiendeler ved avtaleinngåelse og inntekts- og formuesforhold. Finanstilsynet la videre til grunn at foretaket ikke brukte opplysningene som var innhentet til å presisere og analysere kundens krav og behov. For flere kunder er obligasjoner tilrettelagt av JM lite egnet fordi kunden ikke har tilstrekkelig investeringserfaring til å kunne forutsettes å forstå risikoen. Opplysningene som er innhentet om kunden tilsier at kunden ikke skulle fått råd om å investere i unoterte obligasjoner med høy risiko, som gir stor eksponering mot eiendom og to utstedergrupper. Finanstilsynet viste konkret til 17 kunder. For Finanstilsynet så det ut som JCP normalt skulle frarådet disse kundene å investere i lån tilrettelagt av JM.

Finanstilsynet har først vurdert følgende kommentarer fra JCP til foreløpig rapport:

- JCP er enig i at beskrivelsene er relativt korte. Kjennetegnene ved kunder og produkter hvor det er betydelige fordeler ved å eie investeringer gjennom forsikring er imidlertid relativt standardiserte. Denne typen forsikring er først og fremst en rettslig regulert måte å organisere eierskap i finansielle instrumenter. Det er legitimt å begrunne valg av forsikring som eierform med de eksterne rettsvirkningene dette gir. Opplysningene i rådgivningsskjemaet gjør det mulig å etterprøve om kunden er tjent med å investere direkte eller som underliggende i en livsforsikring med investeringsvalg. Etterkontroller tyder også på at kundene har gjort valg der fordelene ved forsikringene overstiger kostnadene ved dem.
- Standardformuleringer er i tråd med kundens anvisning.
- Finanstilsynet viser til søknadsskjemaer og kundeavtaler i sin begrunnelse, og det er uklart om Finanstilsynet også har sett rådgivningsskjema der begrunnelsen er mer omfattende enn i den summariske forsikringssøknaden. Også for disse vil imidlertid begrunnelsene kunne være noe korte, men skyldes at vurderingene er relativt like for flere investorer.
- De materielle regulatoriske kravene skal ivareta kundenes beskyttelsesbehov, mens dokumentasjonsplikt har betydning for foretakets internkontroll, compliancefunksjon, offentlig tilsyn, i tillegg til at dokumentasjonskrav også kan virke disiplinerende på rådgivningen. At dokumentasjonen er mangelfull betyr imidlertid ikke i seg selv at rådgivningen har vært mangelfull eller at kunders interesser ikke er ivaretatt. Det må således være relevant å avklare om det i tilfeller med mangler i dokumentasjonen også kan konstateres at kunders interesser ikke er ivaretatt.

Finanstilsynet legger til grunn for den videre drøftelsen at JCP i det vesentlige kjenner til kundenes kunnskap om og erfaring fra handel med verdipapirer, selv om dette vanligvis er angitt som avkryssing i forhåndsbestemte alternativer. Det vises til omtalen av konklusjonen fra foreløpig

rapport over. Vurderingstemaet er om JCP har gitt begrunnede råd som dekker kundens foreliggende forsikringsbehov.

Finanstilsynet er ikke uenig i at det kan være legitimt å begrunne råd om å inngå avtale om livsforsikring med investeringsvalg også med andre fordeler knyttet til slike produkter, såkalte eksterne rettsvirkninger. En begrunnelse som i det vesentlige er knyttet til eksterne rettsvirkninger, som for eksempel skatt, er imidlertid utilstrekkelig fordi avdekking av forsikringsbehovet først og fremst gjelder underliggende investeringer.

Foretaket oversendte i tilsvaret rådgivingsskjemaene for fem kunder som var omtalt i foreløpig rapport. Det er brukt følgende standardformulering for å begrunne forslag til forsikrings- og investeringsløsning: «Løsningen i Jool Life er gjennomgått med kunden og den vil kunne gi kunden de mulighetene han ønsker. Både muligheten til å samle alt på en konto men også muligheten til å investere i produkter som ellers har vært forbeholdt større investorer med vesentlig mer kapital. Løpetid på investeringene og muligheten for å utsette skatten på potensielle gevinster er også viktig for kunden». Finanstilsynet bemerker at når standardformuleringen er så generell som dette, er den ikke egnet til å avdekke det spesielle i hver enkelt kundes krav og behov, og oppfyller etter Finanstilsynets vurdering ikke kravet om å presisere kundens krav og behov.

Foretaket anfører at mangelfull dokumentasjon ikke i seg selv betyr at rådgivningen har vært mangelfull eller at kunders interesser ikke er ivaretatt. Finanstilsynet bemerker at den skriftlige sammenfatningen av forsikringstakerens krav og behov samt begrunnelsen for rådet som foretaket er forpliktet til å gi, har en egenverdi for kunden, da disse sammen med opplysninger om viktige sider av produktet, skal sette kunden i stand til å fatte en informert beslutning. Overtredelse av kravet til å gi skriftlige begrunnelser som er tilpasset produktets kompleksitet, er derfor i seg selv alvorlig fordi det nettopp svekker kundens mulighet for å ivareta egne interesser. Dette må anses særlig viktig når det som her dreier seg om plassering av store beløp i risikofylte underliggende investeringer. Finanstilsynet anser at begrunnelsene som JCP har gitt for rådene om å tegne Jool Life ikke setter kunden i stand til å fatte en informert beslutning om å plassere midler i unoterte kredittobligasjoner.

Det framgår av tilsvaret at foretaket har gjennomgått kundedokumentasjonen for de 17 kundene og sett på deres kunnskap og investeringserfaring, og om de samlet sett har fått råd som er i samsvar med deres behov og ønsker.

Finanstilsynet har vurdert de nye opplysningene i tillegg til følgende kommentarer fra JCP til foreløpig rapport om rådene om å investere i lån tilrettelagt av JM som underliggende investering:

- Finanstilsynet har ikke påpekt eksempler på at det ville vært mer gunstig for investorer å investere direkte enn gjennom livsforsikring. JCP anser derfor at det kan legges til grunn at rådgivningen om forsikringsløsningen er god selv om dokumentasjonen av forsikringsbehovene er relativt summarisk.
- Det er ikke slik at manglende erfaring og kunnskap automatisk diskvalifiserer en kunde fra å få råd om investeringer på et område. I tilfelle ville man aldri kunne skaffe seg relevant investeringserfaring. Vil kunden ha et slikt produkt, og har bakgrunn og evner til å forstå produktet og risikoen og vilje til å tåle den, vil et fornuftig råd være å begynne med en liten investering for derved å lære mer om produktet. Ved vurderingen av om kundene har fått

relevant råd i forhold til sin investeringserfaring og kompetanse, er det derfor relevant å se hen til om resultatet av rådgivningen objektivt sett fremstår som forsvarlig.

- Kun én av de 17 kundene skulle vært frarådet. Kundene har tilstrekkelig investeringserfaring til å forstå produktene og risikoen.
- Kundene har diversifiserte porteføljer og med mindre volum.
- Kunden aksepterer risikoen skriftlig gjennom å signere rådgivningsdokumentet, og man må normalt kunne legge til grunn at dette er i samsvar med kundens vurdering.

Finanstilsynet bemerker at det ikke var tema for tilsynet om det ville vært gunstigere for kunder å eie lån tilrettelagt av JM direkte. JCP kan ikke legge til grunn at rådgivningen om forsikringsløsningen har vært god med en slik begrunnelse. Finanstilsynet bemerker også at rådgivningsplikten ikke er en objektiv vurdering, men forutsetter at det foretas en vurdering av hver enkelt kundes krav og behov opp mot produktene som formidles.

Når det gjelder kommentaren om at kundene har tilstrekkelig investeringserfaring, gir JCP mer informasjon om de 17 kundene Finanstilsynet viste til i foreløpig rapport. JCP konkluderer i tilsvaret at kun 1 av de 17 skulle vært frarådet. Av de resterende 16 har én kunde etter det som er opplyst flyttet direkteinvesteringer inn i en avtale om livsforsikring med investeringsvalg. Om de øvrige kundene har foretaket opplyst at 11 oppgir å ha høy risikotoleranse, én oppgir å tåle verdjusteringer i investeringsperioden og for tre er det ikke opplyst om risikotoleranse. Ifølge foretaket har én kunde opplyst å ha erfaring med high yield og for to er erfaringen med high yield angitt som middels. For resten er erfaring enten ikke oppgitt eller det er opplyst at kunden har liten eller ingen erfaring med obligasjoner og high yield.

Det framstår for Finanstilsynet som svært tvilsomt at foretaket kan forutsette at de angitte kundene har tilstrekkelig kunnskap og erfaring om risikoen i JM tilrettelagte høyrisikoobligasjoner, herunder ha en god forståelse av kredittrisikoen på den enkelte utsteder, og forutsetninger for å gjøre en kvalifisert vurdering av usikkerheten i verdivurderingen av eiendommen og usikkerheten ved pant i eiendommen eller eiendomsselskapet. Etter Finanstilsynets vurderinger har terskelen for at en forsikringskunde skal bli ansett som egnet til å investere i lån tilrettelagt av JM vært for lav. Etter Finanstilsynets vurdering gir ikke informasjonen som er innhentet om kundene grunnlag for å rådgive kundene om å plassere midler i risikofylte kredittobligasjoner tilrettelagt av JM.

JCP vektlegger i sin vurdering kundenes erfaring med aksjer og fond. Etter Finanstilsynets vurdering er slik erfaring ikke tilstrekkelig for at foretaket skal kunne legge til grunn at kunden har god forståelse av risikoen i unoterte høyrisikoobligasjoner. Foretaket viser videre til at kundene etterhvert har opparbeidet seg kunnskap og erfaring. Finanstilsynet anser at det forhold at kunden opparbeider seg erfaring i etterkant ved å investere i flere obligasjonslån ikke er relevant for vurderingen av kundens kunnskap og erfaring ved første gangs tegning av Jool Life.

Når det gjelder kommentaren om at porteføljene er diversifiserte viser Finanstilsynet til at JCP opplyser om flere kunder at de har mellom ti og tjue prosent av finansiell formue i lån tilrettelagt av JM. Finanstilsynet er uenig i at dette kan karakteriseres som et mindre volum for kundene det gjelder.

Finanstilsynet bemerker at foretaket som den profesjonelle part må gjøre en selvstendig vurdering av om underliggende investering er et egnet plasseringsalternativ for kunden basert på opplysninger

om kundens økonomiske situasjon, risikoprofil, kunnskap og erfaring mv. Det er utilstrekkelig at kunden ved signering aksepterer den angitte risikokategorien og dermed rådet om investering.

4.2.3 Interessekonflikt

Finanstilsynet skrev i foreløpig rapport at plasseringsstyrke er avgjørende for verdipapirforetak som tilbyr tilrettelegging og plassering av finansielle instrumenter. Ved å innlemme JCPs forsikringskunder i gruppen av investorer som får tilbud om å tegne seg, har verdipapirforetaket kunnet øke sin plasseringsstyrke vesentlig. Omtrent 34 prosent av obligasjonsvolumet tilrettelagt av JM i 2016 og 2017 er tegnet av forsikringskunder. Av JMs salg i annenhåndsmarkedet i samme periode står forsikringskundene for omtrent 25 prosent av kjøpene. Etter Finanstilsynets foreløpige vurdering var forsikringsformidlingsvirksomheten brukt aktivt og strategisk i oppbyggingen av verdipapirvirksomheten. Etter Finanstilsynets vurdering var det utvilsomt at forsikringsformidlingsvirksomheten var viktig for JMs plasseringsstyrke og oppbygging av forretningsområdet tilrettelegging.

Etter Finanstilsynets foreløpige vurdering hadde forsikringsagentforetaket og Jool-konsernet benyttet formidling av livsforsikring med investeringsvalg som en salgskanal for plassering av emisjoner tilrettelagt av konsernets verdipapirforetak. Finanstilsynet viste til at foretaket hadde begrenset rådgivningen om underliggende investeringer til lån tilrettelagt av JM.

Finanstilsynet skrev at honorarstrukturen i JCP underbygde at konsernets lønnsomhet hadde vært det sentrale. JM mottar opp til syv prosent av utstedt beløp i tilretteleggingshonorar, mens JCP ved tegning i Jool Life mottar fra 0,05 til 0,35 prosent årlig fra forsikringstaker og underagenten mellom 0 og 0,5 prosent. JCP mottar i tillegg provisjoner fra Quantum og fra utsteder av obligasjonene.

Finanstilsynet viste i den foreløpige rapporten til at JCPs valg om kun å gi råd om lån tilrettelagt av JM, innebar en uakseptabel økning i risikoen for interessekonflikter mellom foretaket og kundene. JCPs råd skal være begrunnet med hva som er i kundens beste interesse, ikke hensynet til inntjeningen i et søsterforetak. Etter Finanstilsynets foreløpige vurdering hadde JCP ved å opptre som salgskanal for JM satt hensynet til konsernets inntjening foran hensynet til kundenes interesser.

Finanstilsynet har vurdert følgende kommentar fra JCP til foreløpig rapport om interessekonflikten:

- Det er returprovisjonen fra utsteder som gir JCP insentiver, ikke hensynet til konsernets lønnsomhet.
- Foretaket har lagt til grunn verdipapirhandellovens krav knyttet til håndtering av interessekonflikter ved vurdering av om foretaket kan motta returprovisjoner fra utsteder. Foretaket anser interessekonflikten som uakseptabel hvis tiltakene er utilstrekkelige. Foretaket mener at identifisering og risikohåndtering kunne vært mer spesifikt dokumentert i styrende dokumenter.
- Kundene får skriftlig informasjon ved tegning. Kunden blir opplyst om at JCP: «... arbeider ikke med uavhengig eller upartisk analyse ...» og «Jool Capital Partner AS markedsfører og mottar kompensasjon på noen av de finansielle produktene som kan være en del av en portefølje hos Quantum Leben AG. JOOL Markets AS, som er et søsterselskap av Jool Capital Partner AS vil fungere som finansielle rådgivere for noen av de produkter som kan eksistere i Quantum Leben AG Unit Link porteføljene».

Finanstilsynet legger til grunn for den videre vurderingen at JCP fikk insentiver til å foreslå for kunden å investere i underliggende fordi utsteder ga returprovisjoner til JCP. Finanstilsynet mener

dette ikke står i motsetning til at JCP også hadde en egeninteresse i å bidra til inntjening i et søsterforetak. Etter Finanstilsynets vurdering økte begge forholdene risikoen for at JCP satte hensynet til egne og konsernets interesser foran hensynet til kundene.

Basert på foretakets kommentarer legger Finanstilsynet videre til grunn at foretaket har hatt utilstrekkelig dokumentasjon av identifisering og tiltak for å håndtere interessekonflikter.

Når det gjelder kommentaren om at kundene er informert skriftlig, er dette et nødvendig, men utilstrekkelig tiltak. Finanstilsynet bemerker også at informasjonen er lite presis. Ved å vise til hele investeringsuniverset i Quantum istedenfor de underliggende investeringene JCP faktisk har begrenset rådgivningen til, framstår interessekonflikten som mindre enn den faktisk er.

4.2.4 Samlet vurdering av avdekking, analyse og rådgivning om forsikringsbehov

Som det framgår over, legger Finanstilsynet til grunn at foretaket har innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne vurdere kundenes forsikringsbehov, men at foretaket ikke har brukt denne informasjonen til å presisere og analysere kundens krav og behov. JM opplyser til Finanstilsynet at det anser at deres produkter ikke passer for investorer som ikke har en høy risikotoleranse og god forståelse av risiko. Mange av JCPs kunder faller innenfor kategorien som JMs produkter ikke passer for. Når kundene likevel har fått råd om nettopp å plassere i disse produktene, er det Finanstilsynets endelige vurdering at foretaket har satt hensynet til inntjening foran hensynet til hva som er i kundens beste interesse. For Finanstilsynet ser det ut som om JCP normalt skulle frarådet kundene å investere i underliggende i emisjoner tilrettelagt av JM. Ved at forsikringsagentforetaket har fungert som en salgskanal for plassering av emisjoner tilrettelagt av søsterforetaket, har JCP økt risikoen for interessekonflikter mellom seg og sine kunder til et uakseptabelt høyt nivå.

Etter Finanstilsynets endelige vurdering har foretaket grovt og systematisk overtrådt forsikringsformidlingsforskriften § 3-1 fjerde og femte ledd, jf. forsikringsavtaleloven § 11-1 første ledd om å sørge for at forsikringstakeren får råd om dekningen av foreliggende forsikringsbehov og å begrunne rådene det gir og til skriftlighet.

5. Kontroll av underagenter

5.1 Rettslig grunnlag

Det følger av forsikringsformidlingsloven § 7-1 tredje ledd at et forsikringsagentforetak ikke kan gi fullmakten videre til en underagent uten at de krav som er stilt i §§ 7-2, 7-3 og 7-6 er oppfylt for underagentvirksomheten. Det følger av ordlyden at agentforetaket må kontrollere at vilkårene er oppfylt før fullmakten gis videre i en underagentavtale. Agentforetaket må påse at daglig leder og agenter i underagentforetaket oppfyller kravene til egnethet og kvalifikasjoner. Etter avtaleinngåelse har agentforetaket ansvar for at underagentforetaket til enhver tid oppfyller vilkårene og må ha forsvarlige systemer for å kontrollere dette. Etter § 7-2 fjerde ledd plikter forsikringsforetaket på anmodning fra Finanstilsynet når som helst å gi de opplysninger som viser hvordan kravene i bestemmelsens første ledd er oppfylt. Når forsikringsforetaket har en norsk agent, må agentforetaket kunne dokumentere overfor Finanstilsynet at vilkårene er oppfylt for agentvirksomheten og underagentvirksomheten, jf. § 7-10.

Forsikringsformidlingsloven § 7-2 første ledd stiller krav til at en agent skal ha hederlig vandel og ha orden i økonomiske anliggender. Etter annet ledd skal registrering nektes dersom vedkommende

er dømt for et straffbart forhold og dette forholdet gir grunn til å tro at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte. Registrering skal også nektes dersom vedkommende ved utøvelsen av arbeid, oppdrag eller tillitsverv har utvist slik adferd at det er grunn til å tro at vedkommende ikke vil kunne ivareta stillingen eller vervet på forsvarlig måte.

I henhold til § 7-3 skal agenter til enhver tid ha den kunnskap og kompetanse som er nødvendig i forhold til den virksomhet som drives. Krav til kunnskap og kompetanse er beskrevet i bestemmelsens annet ledd. Kravene til faglige kvalifikasjoner er en sentral kundevernbestemmelse som skal bidra til at kunden får forsikringer som dekker kundens behov. Agentforetak skal ha rutiner som sikrer overholdelse av dette kravet.

Ved å inngå underagentavtaler utkontrakterer agentforetaket virksomhet. Det følger av risikostyringsforskriften § 5 at foretaket er ansvarlig for risikostyring og internkontroll også der deler av virksomheten er utkontraktert.

5.2 Faktisk grunnlag

JCP har hatt avtaler med en rekke underagentforetak om formidling for Quantum. Flere av disse hadde tidligere markedsføringsavtaler med JCP AB og ble underagenter av JCP i 2016. På tilsynstidspunktet hadde foretaket fortsatt mange underagentavtaler. I 2017 ble JM underagent og samme år besluttet JCP å si opp mange underagenter. Fra mai 2018 var JM eneste underagent. Underagentavtalen med JM ble avvirket høsten 2018.

5.3 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til at foretaket ikke hadde oversendt en fullstendig oversikt over nåværende og tidligere underagentforetak og agenter i disse foretakene, til tross for flere henvendelser. Finanstilsynet uttalte under henvisning til foretakets ufullstendige oversikter over nåværende og tidligere underagentforetak, at det så alvorlig på at foretaket ikke synes å ha kontroll med hvilke foretak det hadde gitt fullmakten videre til. Finanstilsynet anså også at foretakets rutine med kun å egnethetsvurdere daglig leder av underagentforetaket ved etablering av underagentavtalen, ikke var i samsvar med forsikringsformidlingsloven. Foretaket kunne heller ikke dokumentere at daglig leder i samtlige underagentforetak var vurdert. Dokumentasjonen foretaket oversendte av egnethetsvurderinger av agenter i underagentforetakene var i tillegg svært mangelfull. Det var Finanstilsynets foreløpige vurdering at foretaket grovt og systematisk hadde overtrådt kravene i forsikringsformidlingsloven § 7-1 tredje ledd ved å gi fullmakten videre uten å kontrollere, verken ved inngåelse av underagentavtaler eller i den løpende virksomheten at de krav som er stilt i §§ 7-2 og 7-3 var oppfylt for underagentvirksomheten.

Finanstilsynet viste i foreløpig rapport til fjorten underagentforetak som hadde formidlet forsikringer for Quantum gjennom JCP før de hadde inngått underagentavtale med JCP. JCP opplyser i tilsvaret at dette ikke var formidling, men opplysninger om interesserte investorer betalt med tipshonorar, og at det framgår av rådgivingsdokumentene at JCP har hatt personlige møter med disse kundene. Finanstilsynet legger foretakets opplysninger til grunn i den videre vurderingen.

Foretaket oversendte i tilsvaret en ny liste (liste nr. 1) med navn på 29 underagentforetak, hvorav to ikke var effektivt eller etablert. Foretaket oversendte i tillegg en oversikt (liste nr. 2) over 104

ansatte i underagentforetak som er egnethetsvurdert som forsikringsagenter. Listene viser at to tredjedeler av forsikringsagentene ble ansett som egnet:

- For tre av foretakene [REDACTED] er alle agenter som er ansett uegnet navngitt.
- For tre av foretakene er det ikke angitt hvem som er agenter [REDACTED]
- To foretak er bare oppført på liste nr. 1 og ett foretak er kun oppført på liste nr. 2.
- Ingen av de to listene inkluderer agenter ansatt i Jool-foretak.

En tredje liste vedlagt tilsvaret (liste nr. 3) inneholder oversikt over 19 godkjente agenter i Jool Markets AS, Filial Sverige og 16 agenter i JM. Det mangler politiattest for samtlige agenter i de to Jool-foretakene. Det er ikke opplyst om det er innhentet bekreftelse fra Konkurs- og løsoere-registeret. Det er opplyst at CV er «OK» for alle agentene i liste nr. 3. Foretaket har ikke oversendt oversikt over agenter ansatt i Jool Family Office AB.

JCP har opplyst at det egnethetsvurderte daglig leder i underagentforetaket ved inngåelse av underagentavtaler, og at daglig leder i underagentforetaket egnethetsvurderte egne agenter. Foretaket opplyste at det ved inngåelse av underagentavtaler hadde kjennskap til mange ansatte i underagentforetakene fordi de var ansatt i foretak som hadde hatt markedsføringsavtaler med JCP AB.

Finanstilsynet har i tillegg vurdert følgende kommentarer til foreløpig rapport:

- JCP har egnethetsvurdert ansatte agenter i underagentforetakene. Noe av oversendt materiale er fra JCPs arkiv, men vurderingene er ikke er fullgodt dokumentert. Agentene har i all hovedsak hatt gode kvalifikasjoner om enn ikke alltid fullt ut i henhold til loven.
- JCP hadde egne ansatte med oppfølging av underagenter som hovedfunksjon. Foretaket hadde halvårlige gjennomganger med underagentforetakene. Underagentvirksomheten ble løpende vurdert etter forretningsmessige kriterier, renommerisiko og regeletterlevelse, og mange avtaler ble avvirket som en følge av denne kontrollen.

Finanstilsynet bemerker at kjernen i Finanstilsynets konklusjoner i foreløpig rapport var at foretaket manglet dokumentasjon på at vilkårene for å gi fullmakten videre til underagenter var til stede. Det forhold at vilkårene ved senere kontroll eventuelt viser seg å være oppfylt, er underordnet, da lovens system forutsetter at kravene er kontrollert senest samtidig med at fullmakten gis videre slik at kundene nettopp ikke skal utsettes for risikoen knyttet til å få råd av agenter som må anses uegnet. Dette er helt grunnleggende for ikke å undergrave forsikringsformidlingslovens konsesjons-system. Kravene skal dessuten være oppfylt til enhver tid.

Finanstilsynet legger til grunn at foretaket ikke har hatt en ajourført oversikt over underagentforetak og deres ansatte agenter. Foretakets anførsler knyttet til vurderinger eller kontroller som ble gjort i ettertid er som nevnt ikke relevant. Det er heller ikke tilstrekkelig å basere vurderinger ut fra kjennskap til personen, foretaket må kunne dokumentere at vilkårene er oppfylt. Dokumentasjonen skal være tilstrekkelig til at foretaket kan dokumentere overfor Finanstilsynet at kravene er oppfylt. Finanstilsynet registrerer for øvrig at foretaket erkjenner at ikke alle vurderinger er fullgodt dokumentert.

Finanstilsynet konstaterer at foretakets egnethetsvurdering av agenter i underagentforetakene har vært ufullstendig. Siden dokumentasjonen er mangelfull, og delvis laget i ettertid, kan Finanstilsynet ikke konkludere sikkert om hvor omfattende manglene har vært. Det som er klart er at JCP har hatt underagentforetak hvor JCP ikke har ansett noen av de vurderte agentene som egnet eller ikke har vurdert egnetheten til agenten. Det framstår for Finanstilsynet som klart at underagentvirksomheten har vært igangsatt før JCP har gjort nødvendige vurderinger av agentenes egnethet. Når det gjelder vandel registrerer Finanstilsynet at det ikke er innhentet politiattester for alle agentene, og at foretaket ikke dokumenterer å ha gjort vurderinger av vandel utover å innhente politiattester.

Finanstilsynet fastholder vurderingen fra foreløpig rapport om at JCP grovt og systematisk har overtrådt kravene i forsikringsformidlingsloven § 7-1 tredje ledd ved å gi fullmakten videre uten tilstrekkelig kontroll med at kravene i forsikringsformidlingsloven §§ 7-2 og 7-3 er oppfylt for underagentvirksomheten. Dette gjelder både ved inngåelse av underagentavtaler og i løpende oppfølging. Finanstilsynet viser til at lovkravene til egnethet skal bidra til å sikre at kundens forsikrings- og sparebehov ivaretas gjennom kvalifisert rådgivning, og det er derfor grovt at foretaket ikke har hatt kontroll med om agenter, som rådgja kunder om plassering av relativt betydelige beløp, har hatt nødvendige kvalifikasjoner. Finanstilsynet finner det skjerpene at kontrollen har vært utilstrekkelig når det var foretakets strategi å formidle livsforsikringer med investeringsvalg kun gjennom underagenter.

6. Ansvarsforsikring

6.1 Rettslig grunnlag

Det følger av forsikringsformidlingsloven § 7-5 at agentvirksomheten må tegne forsikring etter reglene i loven kapittel 4, med mindre forsikringsforetaket i avtalen med agenten har påtatt seg å dekke dette erstatningsansvaret. Finanstilsynet har lagt til grunn at dette også må dekke utkontraktert virksomhet til underagenter. Det følger av kapittel 4, sammenholdt med § 7-5 at det skal tegnes ansvarsforsikring som til enhver tid dekker yrkesmessige uaktsomhet i forsikringsagentvirksomheten.

Forsikringsformidlingsforskriften § 2-1 regulerer størrelsen på ansvarsforsikringen. Den skal dekke et beløp som tilsvarer minst 1,2506 millioner euro per skadetilfelle. For foretak som har opptil ti formidlere kan den totale dekningen etter ansvarsforsikringen i løpet av et år likevel begrenses oppad til 1,8759 millioner euro. Den øvre grensen er 3,7518 millioner euro for forsikringsforetak som har mer enn ti formidlere.

Etter forsikringsformidlingsloven § 4-5 fjerde ledd skal ansvarsforsikringen dekke krav som framsettes mot sikrede i en periode på fem år etter opphør av virksomheten.

6.2 Faktisk grunnlag

JCP hadde færre enn ti formidlere da foretaket ble registrert i 2014. Da foretaket inngikk underagentavtaler i 2015 ble ansvarsforsikringen endret til kravene som gjelder for foretak med mer enn ti formidlere. Det framgår ikke direkte av forsikringsbevisene at underagentvirksomheten er dekket. Sikrede er angitt som JCP. Foretaket opplyser at premien har vært avhengig av formidlet beløp og uavhengig av om det var formidlet av agent eller underagent.

Foretaket opplyser 14.11.2018 at forsikringsdekningen er utvidet slik at den også dekker ansvaret for underagenten JM.

6.3 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet la i foreløpig rapport til grunn at underagentvirksomheten ikke var dekket av gjeldende ansvarsforsikring siden foretaket ikke kunne dokumentere dette.

Finanstilsynet har vurdert følgende kommentarer fra JCP til foreløpig rapport:

- Finanstilsynets observasjon er korrekt.
- Overtredelsen er uaktsom; foretaket har lagt til grunn at underagentene var omfattet. Kontroll med forsikringsdekningen har stått på compliance-planen og styret har ikke fått rapportert om avvik.
- JCP konstaterer at dekningen nå er på plass og at ingen har lidd tap.

Finanstilsynet legger til grunn JCPs opplysning om at underagentvirksomheten ikke har vært dekket av ansvarsforsikringen for vurderingen nedenfor. Finanstilsynet konstaterer at foretakets kontroll ikke har vært tilstrekkelig til at foretaket har avdekket dette selv.

Når det gjelder kommentaren om at ingen kunder har lidd tap, bemerker Finanstilsynet at dette er for tidlig å fastslå. Ansvarsforsikringen skal dekke krav framsatt mot sikrede i en periode på fem år etter opphør av virksomheten og det kan derfor fortsatt komme krav.

Finanstilsynet konstaterer at foretaket har overtrådt forsikringsformidlingsloven § 7-5 om å tegne forsikring etter reglene i lovens kapittel 4 ved at underagentvirksomheten ikke har vært dekket av ansvarsforsikring. Plikten til å tegne ansvarsforsikring er en sentral kundevernbestemmelse og Finanstilsynet anser overtredelsen som grov. Det er skjerpene at foretaket i det alt vesentlige har drevet forsikringsformidlingen gjennom underagentforetak.

7. Sletting av registrering

Finanstilsynet la i foreløpig rapport til grunn at det anså vilkårene for sletting i medhold av § 9-4 for å være oppfylt.

Forsikringsformidlingsloven kapittel 9 inneholder to ulike regler for sletting av registrering som forsikringsagent. Forsikringsformidlingsloven § 9-3 gir hjemmel for å slette registrering av agentforetak i de tilfeller kravene som stilles til virksomheten ikke lenger er oppfylt, typisk der virksomheten avvikles. Etter forsikringsformidlingsloven § 9-4 kan Finanstilsynet gi forsikringsforetak pålegg om å slette registrering av agentvirksomhet dersom en forsikringsagent eller forsikringsagentvirksomheten grovt eller gjentatte ganger har overtrådt sine plikter etter lov eller forskrifter. For agenter som representerer forsikringsforetak med hovedsete i land utenfor Norge innebærer dette sletting av registrering fra Finanstilsynets register, jf. § 7-10. Sletting av registrering etter § 9-4 er bare aktuelt for mer kvalifiserte overtredelser av rammelovgivningen for forsikringsformidlingsvirksomhet.

Finanstilsynet har ovenfor i pkt. 4 til 6 kommet til at foretaket har begått grove overtredelser av kravet til rådgivningsplikten i forsikringsformidlingsforskriften § 3-1, jf. forsikringsavtaleloven §

11-1 og å skriftlig begrunne rådene det gir, reglene om kontroll av underagenter mv. i forsikringsformidlingsloven § 7-1 tredje ledd, jf. § 7-2, samt kravet om å tegne forsikring etter reglene i lovens kapittel 4, jf. forsikringsformidlingsloven § 7-5, ved at underagentvirksomhetene ikke har vært dekket av ansvarsforsikring.

Det fremgår av gjennomgangen ovenfor at det dreier seg om gjentatte overtredelser av rådgivningsplikten i forsikringsformidlingsforskriften § 3-1, jf. forsikringsavtaleloven § 11-1 samt kravet til skriftlig begrunnelse av rådene, av reglene om kontroll av underagenter mv. i forsikringsformidlingsloven § 7-1 tredje ledd, jf. § 7-2 og av kravet i forsikringsformidlingsloven § 7-5 om å tegne forsikring etter reglene i lovens kapittel 4, ved at underagentvirksomhetene ikke har vært dekket av ansvarsforsikring.

Etter Finanstilsynets syn er grunnvilkåret (grove eller gjentatte overtredelser av plikter etter lov eller forskrifter) for å slette registreringen av foretaket etter forsikringsformidlingsloven § 9-4 oppfylt. Finanstilsynet mener dessuten at overtredelsene omtalt i henholdsvis punkt 4, punkt 5 og 6 hver for seg isolert sett er grove nok til at vilkårene for sletting i medhold av § 9-4 andre ledd er oppfylt.

Finanstilsynet har i tidligere saker om sletting lagt til grunn et fremadrettet perspektiv ved anvendelsen av § 9-4 andre ledd, der hensynet til potensielle fremtidige kunder og markedets integritet har vært tungtveiende. På bakgrunn av foretakets beslutning om uansett å avvikle forsikringsformidlingsvirksomheten, fant Finanstilsynet det tilstrekkelig å fatte vedtak om sletting i medhold av forsikringsformidlingsloven § 9-3. Det vises til Finanstilsynets vedtak av 5.3.2019 om sletting av foretaket fra Finanstilsynets register i medhold av forsikringsformidlingsloven § 9-3.

For Finanstilsynet

Hege B. Elstrand
seksjonssjef

Ellen Jakobsen
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.